Instanța de fond: Chișinău (sediul Centru) dosarul nr. 2ac-478/23
Judecător : Badan-Melnic Eleonora 2-21044989-02-2ac-10082023

DECIZIE

26 martie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:
Președintele ședinței, judecătorul Anatol Pahopol
Judecătorii Ruxanda Pulbere și Dorin Dulghieru
Grefierul Iana Slabari

examinând în ședință publică, cererile de apel, declarate de avocatul Mariana Arabadji în interesele *****i avocatul Victor Pavlov în interesele *****, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 01.03.2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către ***** privind restituirea avansului și cererii reconvenționale înaintate de ***** către ***** privind încasarea sumei, -

A CONSTATAT:

Pretențiile reclamantului:

La 25.03.2021 ***** reprezentată de către avocatul Pavlov Victor, a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva ***** prin care a solicitat încasarea sumei de 30000 lei, ce constituie diferența avansului achitat conform acordului de vânzare-cumpărare a bunului mobil și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul ***** a menționat că între *****i ***** a fost încheiat tacit un acord prin care primul s-a obligat să cumpere bunul mobil – utilaj greder în stare tehnică funcțională, la prețul de 10000 Euro.

De cealaltă parte, ***** urma să prezinte actele necesare în sensul înregistrării dreptului de proprietate la *****".

Potrivit cererii de chemare în judecată, reclamantul a achitat în avans suma de 95000 lei, care urma să fie inclusă în prețul final al bunului, însă, după

transmiterea bunului mobil de către *****, s-a depistat că produsul livrat are caracteristici tehnice ce nu corespund standardelor de calitate convenite anterior.

Reclamantul a precizat că au fost identificate mai multe defecțiuni tehnice esențiale care împiedicau folosirea bunului livrat, motiv pentru care a fost nevoit să efectueze lucrări de reparație a utilajului greder, iar pentru aceasta a suportat cheltuieli în mărime de 5500 lei.

Reclamantul ***** susține că a solicitat pârâtului să înlăture deficiențele tehnice și să prezinte actele necesare pentru înregistrarea dreptului de proprietate asupra bunului mobil, însă ***** a refuzat, la fel precum a refuzat să finalizeze tranzacția de vânzare-cumpărare.

Partea reclamantă a specificat că bunul mobil a fost restituit în stare tehnică funcțională pârâtului, care l-a preluat și a acceptat restituirea avansului achitat în mărime de 95000 lei, însă a restituit doar suma de 65000 lei.

În opinia reclamantului, achitarea avansului în mărime de 95000 lei și restituirea de către pârât a sumei de 65000 lei se confirmă prin actul de verificare din 22.02.2021, care atestă și diferența de 30000 lei ce nu a fost restituită de către „Frontal Grup” SRL.

În continuare, în cererea de chemare în judecată s-a indicat că prin răspunsul la somația reclamantului, reprezentantul pârâtului a menționat că unitatea tehnică - utilajul greder o perioadă de timp s-a aflat în posesia și folosința *****, iar reclamantul s-a folosit de acest bun, iar la restituire a ascuns faptul că grederul este defectat din propria vină.

Reclamantul a invocat că afirmațiile pârâtului în persoana administratorului Umaneț Mihail, potrivit cărora ne funcționalitatea bunului mobil a fost descoperită doar după restituirea avansului în sumă de 65000 lei nu corespunde realității, la fel precum nu corespund circumstanțelor de fapt susținerile pârâtului, conform cărora părțile au avut înțelegerea ca diferența avansului în sumă de 30000 lei să fie trecută în contul reparației grederului defectat, în perioada în care reclamantul s-a folosit de acest bun.

În drept reclamantul a invocat prevederile art. 775 alin. (1), art. 776 și art. 858 Cod civil.

La 8.06.2021 *****, reprezentată de către avocatul Arabadji Mariana, a înaintat o acțiune reconvențională împotriva ***** privind încasarea sumei în mărime de 29100 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Reclamantul reconvențional a menționat că nimic din cele invocate de către pârâtul ***** nu corespunde realității și că prin răspunsul la somația ***** a informat pârâtul că grederul s-a aflat în posesia și folosința ultimului o perioada de timp și atunci când a fost lăsat într-un sat din raionul Orhei, s-a ascuns că utilajul nu era în stare funcțională, iar *****, având încredere și nebănuind nimic, a

început să restituie suma avansului, ca ulterior să descopere că motorul unității tehnice este defectat.

În acțiunea reconvențională s-a mai invocat că între administratorii societăților comerciale a avut loc o discuție despre cheltuielile pe care le-a suportat ***** din vina ***** și anume: - suma de 20000 lei - costul motorului; - suma de 2500 lei – cheltuieli legate de folosirea platformei pentru transportarea grederului în mun. Chișinău și anume, reieșind din suma de 20 lei pentru 1 km în totalitate fiind 125 km; - suma de 847 lei prețul motorinei, reieșind din distanța de 125 km Chișinau - Hîjdieni - Chișinau 125 km, iar consumul de motorina fiind de 50 l per 100 km, adică fiind necesar 63 litri X 13,45 lei; - suma de 5753 lei achitată persoanei pentru reparația motorului.

În drept reclamantul reconvențional a făcut trimitere la prevederile art. 9, 10. 11, 14, 775, 776, 858 din Codul civil. 29.

Poziţia instanţei de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 01.03.2023, acțiunea civilă înaintată de ***** către ***** privind restituirea avansului în mărime de 30000 lei s-a respins, ca neîntemeiată. Acțiunea reconvențională înaintată de ***** către ***** privind încasarea sumei în mărime de 29100 lei, s-a respins ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului.

La data de 03.03.2023 avocatul Victor Pavlov în interesele ***** a declarat cerere de apel nemotivată, solicitând casarea hotărârii judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 01.03.2023 și emiterea unei noi decizii.

La data de 20.03.2023 avocatul Mariana Arabadji în interesele ***** a declarat cerere de apel nemotivată, solicitând casarea parțială a hotărârii judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 01.03.2023 și emiterea unei noi decizii privind admiterea integrală a cererii reconvenționale depuse.

Respectarea termenului de declarare a apelului.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 01.03.2023, iar cererile de apel au fost depuse la 03.03.2023 și respectiv la 20.03.2023, astfel Colegiul civil constată că apelurile au fost declarate în termenul legal.

Argumentele părţilor.

Prin cererea de apel motivată avocatul Victor Pavlov acționînd în interesele ***** a indicat că prima instanța în hotărârea emisă a aplicat eronat normele de drept material şi normele de drept procedural iar concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sânt în contradicție cu circumstanțele cauzei iar circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente, ceea ce, potrivit prevederilor art. 386 CPC, servește motiv pentru casarea hotărârii primei instanțe.

Susține apelantul că caracterul relațiilor avute între părți a fost constatat şi recunoscut de părți în proces, deci, fără echivoc, sa stabilit că apelantul a avut intenția de a procura, iar intimatul de a vinde utilajul nominalizat. Prin urmare este cert că raportul juridic între părți este guvernat de instituția vânzării-cumpărării., şi anume în acest sens şi a acționat apelantul în momentul transferului avansului în sumă de 95.000,00 lei.

A indicat circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată și a menționat că *****, nu are nici o obligaţie nestinsă faţă de *****, iar în raportul dintre ei a dat dovadă de un comportament de bună-credință, mai mult, anume ***** dă dovadă de un comportament abuziv şi deviant, anume ei fac abuz de poziția sa, fără a proba faptele pretinse.

Mai mult, a indicat că ***** are obligațiuni faţă de *****, dovedite prin înscrisuri, şi confirmate de directorul *****.

Astfel, pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale este componența delictului civil. Componența delictului civil constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare şi suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componența delictului civil include următoarele elemente (condiții): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăția.

A solicitat admiterea cererii de apel din motivele invocate.

Prin cererea de apel depusă, avocatul Arabadji Mariana acționând în interesele SRL „Trontal Grup” a invocat că contestă hotărârea în partea ce ține de respingerea cererii reconvenționale, or în această parte consideră hotărârea neîntemeiată, depunând anterior apelul nemotivat.

Pronunțându-se asupra cererii de chemare în judectă inițiale, instanţa de judecată a considerat că cerinţa de restituire a avansului este una neîntemeiată, motiv din care acţiunea a fost respinsă, soluţie cu care apelantul este deacord.

În acest sens, este necesar de remarcat că într-adevăr în lipsa unei înțelegeri contractuale a părţilor, instanţa de judecată nu a putut atesta obligaţia de restituire a sumei, în condiţia în care nu s-a demonstrat nu doar încheierea actului juridic, dar nici cauza dincare nu a putut fi realizată înţelegerea dintre părţi.

Cu privire la respingerea acţiunii reconvenţionale, apelantul consideră că instanţa de judecată, corect a determinat raportul litigios dintre reclamnatul reconvenţional şi pîrîtul reconvenţional, raport care se încadrează în materia juridcă a răspunderii civile delictuale, adică sîntem în existenţa faptei ilicite, existenţa prejudiciului, cât şi în prezenţa legăturii de cauzalitate dintre faptă ilegală şi prejudiciu, dar în acelaşi tirnp instanţa de judecată neântemeiat a invocat că reclamantul reconvenţional nu a probat sumele pretinse, apreciindu- le ca declarative şi abstracte.

În acest sens, este necesar de remarcat că bunul imobil -greder a fost deteriorat nu doar în opinia reclamantului reconvenţional, aşa după cum indică instanţa de judecată, ci acest fapt a fosî confirmat în şedînţa de judecată chiar de către reclamantul iniţial, de către martorul prezentat de către ultimul şi deja de către reclamantul reconvenţional şi martorii prezentaţi de către acesta.

Distinct de acest fapt, instanţa în p.p.77,78 a hotărârii indică că s-a constatat faptul că ***** a transmis către ***** bunul imobil- greider, care a fost utilizat de către angajaţii societăţii din urmă, reţinând înacestsens declaraţiile reprezentanţilor părţilor şi declaraţiile martorilor, însă nemotivînd de ce nu a reţinut şi celelalte declaraţii facute în şedinţa de judecatăde aceleaşi persoane, precum nu a reţinut nici mesajele telefonice dintre reprezentantul *****şi *****.

Astfel că, in instanța de judecată reclamantul reconvenţional a demonstrat căa transmis bunul imobil în stare funcţională, iar în schimb pârâtul reconvenţional pe lîngă faptul că nu 1-a restituit SRL „Frontal-Grup”, abandonîndu-1 sub un gard din satul Hîjdieni, 1-a mai lăsat şi nefuncţional, iar că părţile nu au negat faptul defectării greiderului instanţa de judecată indică acest fapt în p. 82 a hotărârii, iar un înscris în acest sens nu a fost prezentat din simplu motiv că administratorul *****, Umaneţ Mihail, nu putea la acel moment să cunoască că *****, î-l va acționa în judecată, în situația în care reprezentanții societății cunoșteau că din vina lor s-a topit motorul, iar Umaneţ Mihail avea nevoie de acest utilaj în legătură cu activitatea pe care o desfaşoară şi respectiv a schimbat motorul şi a reparat greiderul din banii proprii.

Distinct de aceste circumstanţe, instanţa nu a luat în consideraţie , că reprezentanţii ***** l-au dus în eroare pe Umaneţ Mihail şi nu 1-au informat că greiderul a rămas fară motor, iar ultimul necunoscând acest fapt a efectuat trsnsferuri bănești.

Din motivele invocate mai sus a şi indicat costul, de fapt cei mai mic a unui motor pentru un asemenea model de greider de pe portalul www.999.md, or motorul a fost procurat de cătttre Umaneţ Mihail anume de pe acest portal de la o persoană fizică, care respectiv nu eliberează bonul de plată, iar ca acest greider ca se mişte din Hîjdieni în Chişinău pe remorcă sau fără remorcă este nevoie să fie alimentat cu combustibil şi acest fapt nu trebuie să fie demonstrat.

La acest capitol este necesar de remarcat că ***** a procurat şi procură combustibil în cantități mai mari din mai multe considerente şi nu procură combustibil pentru fiecare unitate de transport şi pentru fiecare mișcare şi tocmai din acest motiv ***** a anexat factura la suma de 9416, 67 lei, dar a solicitat doar suma de 847 lei, combustibil real folosit pentru 125 km de deplasare. În acest sens, nu este clar ce document ar fi urmat să fie anexat în instanţa de judecată ca să fie demonstrată parcurgerea efectivă, or despre faptul că bunul a fost lăsat în satul Hîjdieni, apoi a fost văzut în Chişinău, o declară chiar reclamantul iniţial, adică distanţa de la Chişinău- Hîjdeni- Chişinăiu a fost parcursă efectiv, greiderul fiind transportat pe o platformă.

Rezumând cele invocate mai sus, constatăm că instanţa de judecată în aşa circumstanţe urma totuşi să constate legătura cauzală dintre acțiunile ilicite a reclmantului reconvenţional şi prejudiciul cauzat SRL „Frontal-Grup”, aplicând în acest sens prevederile alin. (1) art. 1998 şi prevederile alin.(l) art. 2025 Cod civil.

Poziţia părţilor în cadrul şedinţei de judecată:

Reprezentantul apelantului *****, avocatul Pavlov Victor a solicitat admiterea cererii de apel declarate în interesele apelantului ***** din motivele de fapt și de drept indicate.

În ședință nu s-au prezentat, reprezentant apelantului ***** - avocatul Arabadji Mariana , fiind citat legal, despre ora, data și locul desfășurării ședinței de judecată, astfel, În acest context, Colegiul civil consideră posibilă examinarea cauzei în fond, or, potrivit dispozițiilor art. 379 alin. (1) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședință de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanței de apel:

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe în baza materialelor din dosar, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel, din următoarele considerente.

Potrivit art. 373 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă; - Instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; - În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

În cadrul examinării cauzei în instanța de apel s-a stabilit că, prin ordinele de plată, anexate la cererea de chemare în judecată reiese că între părțile litigioase au fost efectuate transferuri bănești de către ***** în beneficiul ***** în sumă totală de 95000 lei, confirmate prin copiile de pe ordinele de plată nr. 37 și nr. 4 din 2 octombrie 2020, destinația plăților fiind „pentru utilaj greder conform contului de plată fără număr din 1 octombrie 2020" (f.d.8 - 9).

La fel, la materialele cauzei sânt anexate și copiile de pe ordinelor de plată nr. 1 din 9 noiembrie 2020 și nr. 1 din 16 noiembrie 2020, ce denotă plăți efectuate de către „Frontal Grup" societate cu răspundere limitată în beneficiul societății cu răspundere limitată „Enelconstruct", destinația plăților fiind „rambursare plată greder" (f.d.10-11).

Tot din actele anexate reiese că ***** este proprietar al bunului imobil de marca ***** număr de înmatriculare X475XC, anul fabricației 1975, tipul caroseriei DA 01, numărul șasiului 8378. (f.d.51,52)

Din acțiunea reconvențională depusă *****, reiese că suma în mărime de 29100 lei, pretinsă de către reclamantul reconvențional, a fost calificată drept cheltuieli pe care acesta le-a suportat din vina ***** care, în opinia reclamantului, a deteriorat bunul mobil – greder, marca ***** număr de înmatriculare X475XC, anul fabricației 1975, tipul caroseriei DA 01, numărul șasiului 8378.

La 25.03.2021 ***** reprezentată de către avocatul Pavlov Victor, a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva ***** prin care a solicitat încasarea sumei de 30000 lei, ce constituie diferența avansului achitat conform acordului de vânzare-cumpărare a bunului mobil și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 8.06.2021 *****, reprezentată de către avocatul Arabadji Mariana, a înaintat o acțiune reconvențională împotriva ***** privind încasarea sumei în mărime de 29100 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 01.03.2023, acțiunea civilă înaintată de ***** către ***** privind restituirea avansului în mărime de 30000 lei s-a respins, ca neîntemeiată. Acțiunea reconvențională înaintată de ***** către ***** privind încasarea sumei în mărime de 29100 lei, s-a respins ca neîntemeiată.

La data de 03.03.2023 avocatul Victor Pavlov în interesele ***** a declarat cerere de apel nemotivată, solicitând casarea hotărârii judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 01.03.2023 și emiterea unei noi decizii.

La data de 20.03.2023 avocatul Mariana Arabadji în interesele ***** a declarat cerere de apel nemotivată, solicitând casarea parțială a hotărârii

judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 01.03.2023 și emiterea unei noi decizii privind admiterea integrală a cererii reconvenționale depuse.

Potrivit art. 9 alin. (2) lit. a) din Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

Potrivit art. 308 din Codul civil, act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.

Prevederile art. 316 alin. (1)-(3) din Codul civil, reglementează că actul juridic poate fi încheiat verbal, în scris sau în formă autentică. Forma este o condiţie de valabilitate a actului juridic numai în cazurile expres prevăzute de lege. Actul juridic care poate fi încheiat verbal se consideră încheiat şi în cazul în care comportamentul persoanei arată vădit voinţa de a-l încheia.

Conform art. 317 alin. (1) și (2) Cod civil, actul juridic pentru care legea sau acordul părţilor nu stabileşte formă scrisă sau autentică poate fi încheiat verbal. actul juridic care se execută chiar la încheierea lui poate fi încheiat verbal. Excepţie fac actele juridice pentru care se cere formă autentică sau actele juridice pentru care forma scrisă este cerută pentru valabilitate.

Conform prevederile stipulate la art. 321 alin. (1) și art. 322 alin. (1), părților contractante le este impusă obligația de încheia în scris actele juridice dacă obiectul acestora depășește 1000 lei. Sancțiunea pe care a stabilit-o legiuitorul pentru nerespectarea formei scrise este decăderea părților din dreptul de a cere proba cu martori pentru demonstrarea actului juridic, în caz de litigiu.

Conform art. 2025 alin. (1) Cod civil, reglementează că repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărâre judecătorească.

Raportând prevederile legale la circumstanțele cauzei supuse examinării, Colegiul civil constată că cererile de apel declarate urmează a fi respinse, fiind nemotivate și neprobate.

La caz, Colegiul evidențiază că hotărârea instanței de fond este una legală, fiind dezbătute toate argumentele invocate de către reclamanții/apelanți, iar prin cererile de apel depuse, nu s-au prezentat probe veridice ce ar răsturna poziția instanței de fond.

Prin urmare, se consideră corectă poziția instanței de fond referitor la faptul că determinarea raporturilor juridice dintre părți în temeiul unei înțelegeri verbale, dar în lipsa unui înscris, ridică probleme de probațiune care se referă la natura actului juridic pretins a fi încheiat între părți, cât și la elementele esențiale ale

acestui act, cum ar fi obiectul contractului, prețul, termenul de plată sau de exploatare, drepturile și obligațiile părților etc.

Astfel, s-a stabilit că reclamantul ***** nu a probat că plata în mărime de 95000 lei efectuată în beneficiul ***** este un avans, că părțile ar fi convenit la încheierea unui contract de vânzare-cumpărare a bunului mobil – utilaj greder și că, urmare a neînțelegerilor dintre părți ***** ar fi ținut să restituie/plătească în beneficiul ***** suma de 30000 lei.

Totodată ce ține de cerințele invocate de ***** în cererea reconvențională urma să probeze existența faptei ilicite de care s-ar face culpabil pârâtul reconvențional *****, precum și existența prejudiciului și întinderea acestuia, precum și legătura de cauzalitate dintre pretinsa faptă ilegală și prejudiciu.

Prin urmare, Colegiul civil menționează că concluziile în hotărârea emisă sunt în acord cu circumstanțele expuse și prevederile legale, astfel cerințele invocate în cererile de apel sunt neprobate.

În această ordine de idei, având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelanți sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge cererile de apel declarate și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), 390 CPC, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău,-

DECIDE:

Se resping cererile de apel, declarate de avocatul Mariana Arabadji în interesele *****i avocatul Victor Pavlov în interesele *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 01.03.2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către ***** privind restituirea avansului și cererii reconvenționale înaintate de ***** către ***** privind încasarea sumei.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecătorul Anatol Pahopol

Judecătorii: Ruxanda Pulbere

Dorin Dulghieru